

CiU, ERC i l'expo del Born: un nou autogol 'indepe'

Roger Palà

Exterior de l'exposició 'Franco, Victòria, República'. / BORN CC

La vergonya aliena és un concepte que defineix prou bé el sentiment que un bon grapat d'independentistes van viure el passat dimarts durant la inauguració de l'exposició 'Franco, Victòria, República' al Born CCM. La sensació de ridícul ja havia sigut intensa durant el mes d'agost, quan 'La Vanguardia' [va fer pública la notícia de l'exposició](#). En plena canícula, alguns van preferir mirar cap a una altra banda, esperant que tot plegat no fos més que una serp d'estiu. Però el boicot organitzat a la inauguració de l'expo, en el qual algunes persones van arribar a insultar i titllar de "feixistes" els representants de l'Amical Mathausen presents a l'acte, ha superat qualsevol mesura.

Estem oberts al debat. Però dubtar de la nostra lluita antifeixista o acusar-nos de franquistes ens sembla anar massa enllà i no hi entrarem

— Amical de Mauthausen (@amauthausen) [October 17, 2016](#)

És hora de parlar clar. La demagògia emprada per alguns 'indepes' a l'hora d'atacar l'exposició organitzada pel comissionat de memòria històrica de l'Ajuntament no és tan sols extremadament desagradable: **és un autogol comparable a la campanya d'improperis contra el pregoner de la Mercè, Javier Pérez Andújar**. Un nou [tret al peu](#).

Es pot estar a favor o en contra de l'escenari escollit per a l'exposició. Té arguments Barcelona en Comú quan defensa que fer-la al Born CCM és encertat, perquè aquest pot ser un espai de memòria no restringit específicament a 1714. I tenen arguments alguns independentistes quan diuen que el Castell de Montjuïc hauria estat una ubicació més idònia. **El que resulta esperpèntic és que hi hagi qui pretengui fer creure que el govern de Barcelona en Comú està fent exaltació del franquisme pel fet d'exposar al carrer una estàtua de Franco decapitada en el marc d'una mostra nítidament antifeixista.** Tot el debat sobre la ubicació de l'expo -legítim i normal- passa a un segon pla davant d'aquest argumentari demagògic.

La demagògia convergent

Demagògia pot semblar una paraula molt contundent, però és que costa trobar-ne una altra per definir el que estem vivint aquests dies. És demagògia que la coordinadora del Partit Demòcrata, **Marta Pascal**, afirmi en un tuit que a Barcelona han inaugurat "sense rubor" una exposició sobre Franco, obviant que el contingut i el context de l'exposició és nítidament antifranquista. Fins i tot un home d'ordre com el subdirector de 'La Vanguardia', **Enric Juliana**, poc propens a la gresca de Twitter, va decidir rebatre en públic aquest argument fal·laç.

1) La meitat de la població no va fugir. Molts van patir sense fugir. 2) L'exposició no és proFranco. Sense rigor no refareu CDC

— Enric Juliana Ricart (@EnricJuliana) [October 18, 2016](#)

És un despropòsit que la JNC es manifestés dimarts amb una pancarta amb el lema "Franco ni al Born ni enlloc" mentre l'alcalde convergent de Tortosa, **Ferran Bel**, fa pocs mesos organitzava una consulta sobre si mantenir o no el monument franquista d'aquesta localitat. Per si això no fos prou greu, **Bel** va fer campanya i [va votar a favor de mantenir-lo](#). El concepte "ni al Born ni enlloc" no devia incloure ni Tortosa ni les desenes de municipis en els quals CiU ha tingut responsabilitat de govern al llarg dels anys on encara hi ha monuments franquistes. És un despropòsit que la mateixa CiU que dimarts a la tarda s'estava manifestant contra el suposat franquisme d'una exposició antifeixista, el dimarts al matí [s'unís a la petició del PSC i el PP](#) per restituir el nom del reconegut franquista **Samaranch** a l'Ajuntament de Barcelona.

La nostra pancarta ha fet furor a les xarxes socials. Perquè l'humor també fa la política.
pic.twitter.com/rUom1M3NEN

— JNC Barcelona (@JNCBCN) [October 18, 2016](#)

En la reacció de CiU no cal buscar-hi una gran profunditat política. **Tot plegat és producte de la profunda desorientació del món convergent.** El nou Partit Demòcrata no té un lideratge clar a Barcelona. Convergència està dividida i profundament afeblida pels últims resultats electorals. Davant d'aquest panorama, **Ada Colau** ha esdevingut l'alfa i l'omega de tots els seus mals i el tot-s'hi-val contra els Comuns s'endevina com l'única estratègia. Però no sembla gaire raonable mantenir aquest setge constant, tenint en compte les poques aliances viables de l'independentisme al Parlament i el rol que podrien jugar els Comuns durant els pròxims mesos en la política nacional. **El referèndum que impulsa Junts pel Sí i el president Puigdemont necessita sumar aliats.**

Els Comuns podrien ser-ho. Acusar el govern d'**Ada Colau** d'exaltar el franquisme no és gaire bona estratègia si es vol avançar en aquesta direcció.

La CUP es desmarca, ERC juga fort contra Colau

Però si el paper de CiU en tot plegat resulta previsible, no ho és tant el rol que ha jugat ERC. **A diferència de la CUP, que s'ha desmarcat dels estirabots de convergents contra l'exposició, els republicans han decidit jugar fort aquesta partida, fent una intensa campanya crítica contra la mostra.** L'argument republicà ha estat que les estàtues de Franco no han de mostrar-se perquè fereixen la sensibilitat de les víctimes. ERC afirma en un vídeo que "el govern Colau torna a treure les estàtues franquistes al carrer" i conclou que "no volem simbologia feixista en l'espai públic". Sorprenentment, i en la línia del que ha fet Convergència, el vídeo obvia que l'estàtua de Franco -decapitada- es mostra en el marc d'una exposició perfectament contextualitzada i nítidament antifeixista.

No volem simbologia feixista a l'espai públic. Ni al Born ni enlloc!
pic.twitter.com/JCOsXdRPGd

— ERC Barcelona (@ERCbcn) [October 17, 2016](#)

El relat públic d'Esquerra ha anat més enllà de posar en qüestió la ubicació de l'exposició. El cap de files republicà a Barcelona, **Alfred Bosch**, n'ha fet un cavall de batalla. Va quedar clar amb [el cara a cara amb Gerardo Pisarello](#) a El Matí de Catalunya Ràdio. Ahir mateix [va tornar a insistir](#) que **Colau** havia de "retirar les estàtues" per evitar qualsevol mena de conflicte. **Entre els episodis més qüestionables viscuts els últims dies hi ha l'acció de les JERC de Barcelona boicotejant l'exposició.** Ens hem de creure les joventuts d'ERC quan diuen que els seus militants no van titllar de "feixistes" als representants de l'Amical, com han assenyalat algunes veus. Però és lícit plantejar-nos si l'acte de boicot a una exposició nítidament antifranquista està o no a l'alçada de la història de l'organització.

ningú de les JERC Barcelona ha insultat MAI a cap víctima ni mai es farà!

— Joventuts d'Esquerra Republicana de Barcelona (@joventBarcelona) [October 17, 2016](#)

Buscant un 'catch all party' independentista a Barcelona

ERC ha de fer una reflexió sobre el rol que vol jugar a Barcelona. El resultat d'**Alfred Bosch** a les eleccions municipals del 2015 va estar molt per sota de les expectatives generades. Tot i ser el millor resultat de la història dels republicans, ERC va ser quarta força, per sota de Barcelona en Comú, Convergència i Ciutadans. **Un partit polític que governa la Generalitat i està en situació de guanyar les eleccions a Catalunya no pot permetre's ser quarta força a la seva capital.** ERC i **Bosch** semblen haver arribat a la conclusió que per revertir aquesta situació han de visualitzar-se com l'oposició més clara contra **Colau**. Amb una CiU debilitada, els republicans creuen que seran capaços d'engolir tot el vot nacionalista d'ordre de la capital i esdevenir així primera força, d'acord amb un discurs que prioritza la independència sobre les consideracions més socials o de ciutat. L'objectiu és esdevenir un 'catch all party' independentista a la ciutat de

Barcelona. Però, de vegades, el que s'entreu és **una ERC pròxima als postulats de l'antic Reagrupament, avui integrat al PDCat.**

No cal dir que és una estratègia legítima, però alhora té els seus riscos. Convertir **Colau** en el principal adversari d'ERC no facilitarà aliances de republicans i comuns en clau nacional i de procés. **I a més, no està clar que l'estratègia no acabi reforçant Barcelona en Comú.** La campanya agressiva d'ERC durant les eleccions espanyoles de juny, amb l'objectiu de disputar el vot a En Comú Podem, va donar el seu fruit. Però una cosa són unes eleccions espanyoles, marcades pel bloqueig a l'Estat i la impossibilitat del referèndum pactat, i una altra molt diferent unes eleccions municipals.

Caldrà valorar amb perspectiva històrica la decisió dels republicans de no integrar-se en el govern de l'Ajuntament de Barcelona al principi del mandat. Si ERC hagués apostat per integrar-se al govern a primera hora, condicionant la seva entrada a que no ho fes el PSC, BComú ho hauria tingut molt més difícil per negar-se a fer un govern de canvi fort sense participació socialista. **ERC hauria pogut ocupar espais sensibles de poder, Bosch hauria pogut ser primer tinent d'alcaldia i els republicans haurien pogut desplegar una acció política consistent a la ciutat per primer cop en la història.**

L'entrada d'ERC a l'equip de govern de Barcelona hauria pogut alterar sensiblement l'escenari polític català. L'aliança de **Junts pel Sí, que tant sembla angoixar alguns dels líders republicans i que a nivell electoral no ha acabat de rutllar, hauria existit si BComú i ERC haguessin pactat a Barcelona?** Hauria tingut Catalunya Sí que es Pot una actitud tan refractària amb el procés si Barcelona en Comú hagués compartit espais de govern amb ERC a Barcelona? S'haurien trencat ponts amb els partidaris del dret a decidir i el referèndum, o se n'haurien construït de nous per ampliar majories?

ERC va decidir aparcar aquesta possibilitat a les portes d'un 27-S inevitablement plebiscitari, arrossegada per l'estratègia convergent, i a l'espera de guanyar unes hipotètiques eleccions a Barcelona el 2019. És una estratègia lícita: veurem què passa d'aquí a tres anys.